

**Силабус
вибіркового компоненту ВК**

Лексикологія

Назва дисципліни:	Лексикологія
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4173
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра іноземних мов
Мова викладання:	українська, англійська
Керівник курсу:	Язловицька Олена Володимирівна, канд. філол. наук, доцент
Контактний телефон:	(057) 707-37-21
E-mail:	inmov.department@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є ознайомлення студентів з базовими питаннями основних розділів курсу лексикології сучасної англійської мови, включаючи її предмет та завдання, словотвір, морфологічну та семантичну будову англійського слова, етимологічні засади англійської лексики, стилістичний та фразеологічний склад сучасної англійської лексичної системи, варіанти і діалекти англійської мови; надання емпіричного відчуття тісного взаємозв'язку між теоретичним матеріалом, що вивчається, та матеріалом для практичної семінарської та самостійної роботи.

Предмет: теоретичне обґрунтування структури, семантики та функціонування словникового складу сучасної англійської мови у всій сукупності його характеристик.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

поглиблення знань, одержаних у базових теоретичних курсах з лінгвістичних дисциплін у лексикологічному річизі; розвиток науково-дослідного аналітичного мислення у філологічних розвідках з приділенням особливої уваги основним цілям та завданням лексикології сучасної англійської мови у контексті вивчення мовних явищ; опанування поняттєво-термінологічного апарату та використання знань з лексикології сучасної англійської мови при аналізуванні фактичного матеріалу з урахуванням мовних, лінгвокраїнознавчих та культурологічних знань.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів: Історія та культура України, Українська мова (за професійним спрямуванням), Філософія, Іноземна мова.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення і використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	ПР Лексикологія як лінгвістична дисципліна. Її взаємозв'язок з іншими науками.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2	
2	ПР Фундаментальні поняття лексикології. Об'єкт, предмет, базовий поняттєвий інструментарій лексикології.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2	
3	ПР Слово як основна номінативна одиниця мови та його семантика.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2	
4	ПР Морфологічна структура англійських слів та словотвір. Продуктивні шляхи словотвору.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
5	ПР Аббревіація (скорочення). Непродуктивні шляхи словотвору.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
6	ПР Лексичне значення та семантична структура англійських слів	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
7	ПР Багатозначність слова. Проблеми полісемії.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
8	ПР Омонімія: класифікація та джерела омонімів.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
9	ПР Семантичні групи слів. Синоніми й антоніми.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
10	ПР Формальна, розмовна лексика та сленг. Стилiстично нейтральна та маркована лексика.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
11	ПР Семантична деривація. Евфемізми. Неологізми.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
12	ПР Фразеологія як галузь лексикології. Основні поняття фразеології.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
13	ПР Принципи класифікації та способи утворення фразеологічних одиниць.	2	

	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
14	ПР Етимологічні особливості англійської мови. Способи та шляхи запозичень, типи запозичених слів, критерії запозичень.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
15	ПР Асиміляція запозичень та її типи. Критерії класифікації запозиченої лексики.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
16	ПР Особливості лексикографії сучасної англійської мови.	2	
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4	
Усього за семестр		90	
УСЬОГО за дисципліною		90 ПР-32 СР-58	

Методи навчання, форми і методи оцінювання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: пояснення, розповідь, бесіда тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): розв'язання проблем, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;
- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти

має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5 Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця, 2008. 248 с.
2. Веселевич І. Д. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця, 2001. 127 с.
3. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Modern English Lexicology in Practice. Вінниця, 2001. 127 с.

4. Козуб Л. С. Modern English Lexicology. Тернопіль, 2011. 132 с.
5. Козьмич Г. О. Світ сучасної людини в контексті мовних змін: Інноваційні процеси у лексичній системі англійської мови на межі XX і XXI століть. Запоріжжя, 2011. 142 с.
6. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця, 2003. 464 с.
7. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія та практика. Вінниця, 2007. 528 с.
8. Шамаєва Ю. Ю. Лексикологія англійської мови: конспект лекцій (із завданнями). Харків, 2010. 88 с.

Додаткові джерела:

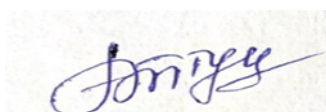
1. Лексикологія <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4173>
2. Курс розмовної англійської мови
https://www.youtube.com/playlist?list=PL7A12je0LT5WM1YQfSMI2wYN5ao9f_VRs
3. Jackson H. Words and their meaning. New York, 2013. 279 p.
4. <http://www.gsas.harvard.edu>.
5. <http://owl.english.purdue.edu>.
6. <http://europass.cedefop.europa.eu>.

Розробник
силабусу навчальної
дисципліни:

Язловицька О. В.
ПІБ

Завідувач кафедри

Птушка А. С.
ПІБ